

Petr HARTMANN

Umělecké kovářství - restaurování kulturních památek

Nad stadionem 1317 , 549 01 Nové Město nad Metují

Tel: 606 364 426 , 491 483 260

ORIENTAČNÍ RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM

**CIFERNÍKY NA VĚŽI KOSTELA SV. VORŠILY V CHLUMCI
NAD CIDLINOU**

© Dokumentace je chráněna ve smyslu zákona číslo 89/1990 sb. v úplném znění (aut. zákon) s tím, že právo k užití ve smyslu zákona číslo 20/1987 sb. v plném znění (o pam. péči) má objednavatel a příslušný orgán památkové péče.

Lokace památky

- 1. Okres:** Hradec Králové
- 2. Obec:** Chlumec nad Cidlinou
- 3. Objekt, jehož je dílo součástí:** kostela sv. Voršily
- 4. Bližší určení místa popisem:** věž
- 7. Vlastník:** Římskokatolická farnost Chlumec nad Cidlinou
- 8. Věc :** orientační restaurátorský průzkum a restaurátorský záměr na věžní hodinové ciferníky
- 9. Restaurovaný předmět :** ciferníky s římskými číslicemi a hodinové rafie
- 10. Materiál :** železo , plech Cu , dřevo
- 11. Autor:** neznámý
- 12. Rozměry:** cca 180 cm
- 13. Dobové určení:** 1.pol 19. století

POPIS PAMÁTKY:

Věžní hodinové ciferníky kulatého tvaru jsou vyrobeny z železných plátů. Tyto jsou přibity kovanými hřeby na dřevěný podklad.. Na ciferníku jsou nanýtovány nebo přibity římské číslice , patrně z měděného plechu. Hodinové rafie jsou železné s nanýtovanými plechovými ozdobně tvarovanými šipkami , které jsou vyrobeny patrně z Cu plechu.

STAV PAMÁTKY:

Povrch ciferníku je pokryt plošnou hloubkovou korozí , zbytky degradovaných barevných vrstev v černém a světlém odstínu a nečistotami .Na některých místech , zejména ve spodní části ciferníku a styčných plochách železných plátů , je úbytek základního materiálu vlivem korozního procesu tak velký , že je bez kovového jádra nebo části zcela chybí. Číslovky a rafie jsou pokryty zbytky barevných vrstev okrového odstínu a místy vrstvou uhličitane měďnatého (měděnkou).Dřevěná deska je opatřena z vnitřní strany několika barevnými vrstvami různých odstínů. Vlivem zatékání je dřevní hmota silně narušená a destruovaná. Rozsah destrukce bude možné přesně určit po demontáži jednotlivých ciferníků. Stav všech věžních ciferníků nebylo možné posoudit in situ, ale byly pouze prohlédnuty dalekohledem a ze zadní strany. Kompletní restaurátorský průzkum bude možné provést až po sejmutí a transportu do dílny restaurátora.

RESTAURÁTORSKÝ ZÁMĚR:

- 1/ Dokumentace a průzkum – podrobně fotograficky zdokumentovat památku a provést doplňující průzkum
- 2/ Provést sejmutí ciferníku z věže a převést do atelieru. Zkontrolovat rozsah jednotlivých poškození.

3/Provést doplňující průzkum a sejmut vzorky barevných vrstev a provést stratigrafický rozbor.

4/Restaurování - sejmut železné číslice a pláty z dřevěné desky . Restaurování dřeva a kovů bude probíhat odděleně a budou je provádět restaurátoři s příslušnou licenci.

Kovy: Mechanicky za pomoci chemických prostředků odstranit z kovových částí zbytky barevných vrstev , nesoudržné korozní produkty a nečistoty. Chybějící části nahradit kopiemi , mechanicky poškozené části opravit.. Provést stabilizaci korozních vrstev za pomoci 30 % roztoku taninu. Vrátit jednotlivé části na dřevěnou desku . To bude provedeno původní technikou - kovovými hřebíky.

Dřevo: Mechanicky za pomoci chem. prostředků sejmut z dřevěných částí dožilou povrchovou úpravu. Narušenou dřevní hmotu zpevnit solakrylem a větší poškození vysadit novým dřevem.. Ošetřit dřevní hmotu proti plísním a dřevokaznému hmyzu. Lignofix -I- profi OH

Provést novou povrchovou úpravu. Druh a odstín povrchové úpravy popřípadě rozsah zlacení stanoven po konzultaci s pověřeným pracovníkem PÚ po vyhodnocení stratigrafie.

5/ Provést osazení zámku původní technikou.

6/ Vypracování restaurátorské zprávy s fotodokumentací na zákl. § 10 odst.4 vyhlášky 66/88 k zákonu a St . pam. péči č.20/1987 sb.

Obr.č.1 Celkový pohled na ciferník. Ze snímku je patrný jeho stav. Povrchová úprava je dožilá v celé ploše téměř chybí .

Obr.č.2 Detailní pohled na stav povrchové úpravy ciferníku. Povrch je pokryt plošnou hloubkovou korozí a zbytky degradovaných barevných vrstev.

Obr.č.3 Detailní pohled na rafii z vnitřní strany.

Obr.č. 4 Detailní pohled na spodní část ciferníku. Ze snímku je patrný rozsah poškození způsobený korozním procesem. Plechové pláty jsou úbytkem základního materiálu místy bez kovového jádra , některé části zcela chybí. Dřevní hmota je vlivem zatékání silně narušená.

Obr.č. 5 detail havarijního stavu ciferníku. Snímek ukazuje hloubkovou korozi kovu. Plechové pláty jsou úbytkem základního materiálu místy bez kovového jádra , některé části zcela chybí

Petr Hartmann